

Ekonomie veřejného sektoru (HOPV0154)

Anotace

Obecně povinně volitelný předmět Ekonomie veřejného sektoru je zaměřen na význam veřejného sektoru v ekonomice a jeho fungování.

V první části předmětu se studenti seznámí s ekonomickými důvody existence a vymezení veřejného sektoru. U jakých problémů očekáváme, že je veřejný sektor zvládne vyřešit lépe než tržní mechanismy? Jaké otázky je naopak lepší nechat na trhu a proč? Po vymezení role veřejného sektoru budeme diskutovat daňový systém jako hlavní zdroj financování veřejného sektoru.

Ústředním tématem druhé části kurzu jsou problémy veřejného sektoru pohledem ekonomie. Jaké ekonomické problémy ovlivňují fungování veřejného sektoru? Proč některé problémy (např. motivace zaměstnanců) často nelze ve veřejném sektoru řešit stejně jako v soukromém sektoru? Jak nastavit pravidla veřejných zakázek, aby nedocházelo k neefektivnímu nakládání s veřejnými prostředky? Na závěr kurzu se zaměříme na otázku, jak samotné politické instituce (např. volební systém, financování politických stran atd.) ovlivňují ekonomiku a veřejný sektor.

Předmět klade důraz na propojení ekonomické teorie a moderní empirické literatury. S ohledem na dostupnost dat budou vybraná témata doplněna o základní realie veřejného sektoru v českém i mezinárodním kontextu.

Pro zapsání předmětu Ekonomie veřejného sektoru je vhodné, aby student absolvoval předmět Právo a ekonomie I (Teorie národního hospodářství I) nebo obdobný předmět se základy mikroekonomie.

Absolvovaný předmět není možné opakovaně zapsat.

Sylabus

Předmět Ekonomie veřejného sektoru zahrnuje tato témata:

1. Ekonomie blahobytu (ekonomická motivace pro vymezení role veřejného sektoru v ekonomice)
2. Realie veřejného sektoru (vývoj a struktura veřejných rozpočtů, mezinárodní srovnání)
3. Daňová soustava (ekonomické aspekty systému daní se zaměřením na daňový systém v ČR, daňové ráje, základní nepodmíněný příjem)
4. Organizace veřejného sektoru (výběr a motivace zaměstnanců veřejného sektoru, veřejné zakázky)

5. Základy politické ekonomie (vliv politických institucí na rozhodnutí veřejného sektoru, např. financování politických stran, lobbying, rozdělení veřejných statků)

Literatura (studijní opory)

Základní literatura:

1. Stiglitz, J.E. (2015) Economics of the Public Sector, 4. Edition
2. Mirrless et al: Tax by Design: The Mirrlees Review (Institute for Fiscal Studies 2010)
3. Materiály z přednášek.

K jednotlivým tematickým celkům kurzu bude doporučena rozšiřující literatura. Ta bude zahrnovat mezinárodně publikované akademické články a domácí odborné texty pro pochopení tuzemských reálií.

Požadavky ke kontrole studia (pravidla předmětu)

1. K úspěšnému absolvování předmětu Ekonomie veřejného sektoru je potřeba složit zkoušku, která je samostatnou formou kontroly studia předmětu.
2. Za úspěšné absolvování předmětu student získá 3 kredity.
3. Zkouška má tři části: závěrečný test (60 bodů), zpracování zadaného domácího úkolu (20 bodů), aktivita a docházka na přednáškách (20 bodů).
4. Závěrečný písemný test je založen na tématech probraných na přednáškách a v základní literatuře. Testováno je pochopení probíraných konceptů a teorií a schopnost je samostatně aplikovat na konkrétní právně-ekonomické problémy fungování veřejného sektoru.
5. Pokud nebude určeno jinak, u závěrečného testu není možné používat právní předpisy ani jiné zdroje.